

BÖLÖNI FARKAS SÁNDOR LEVELEIBŐL.

(XXVI—XXXI.)

XXVI.

Tisztelt Nagyságos asszonyom!

Örvendek, hogy megint szerencsém volt Nagyságod levelét tisztelhetni. — — — — —

A mi a szállás dolgát illeti, a Nagysád által kijelelt szállások ekként állnak: 1° a gr. Bethlen Károly kertjét Banó vette volt ki több esztendőre, maga lakik ott 's a mint hallám, meg is vette 5000 ezüsten. 2° br. Kemény Miklós házát Augustinovics Cons. birja 1400 fr. házbérbe. 3° Kristoph házát megvette Szábel 's az utsza felé való részt kivette gr. Kemény József 1000 forinton. 4° gr. Bethlen János k.-utczai házát megvette gr. Mikes (a vak) 's maga lakja. 5° Schillingné házát br. Kemény Ferencz birja 1000 forinton. 6° br. Wesselényi Józsefnél br. Bánffy László birja az alsó szegletet. 7° gr. Bethlen Domokos házából tálán elmegyen br. Bánffyné, mivel 1000 fr. alol nem adják tovább.

Ezekből átlátni méltóztat Nagyságod, hogy a kijegyzett szállások egyikéhez sem lehet remény, de Kolozsvárt két esztendő óta annyira megrágtáltak a szállások, hogy a Nagyságod által határozott áron, kivált a várban, olly minéműségű szállást kapni lehetetlen, 's 1000 fr. alol nem is lehet várni, hogy oly minéműségűeket kapni lehessen. Találtam csak ugyan kettőt, u. m. a M. utszában a Toppler házánál öt szoba, konyha, istálló, szekérszin, pincze, az ára 320 ezüst. Van még a doctor Szöcs házánál egy kiadó szállás, melyet hasonlólag jónak gondolok. De még bővebben fogok utána járni, 's mivel a Nagysád mentől elébbi lejövetelét¹⁾ reméllem, akkor mindeneket közleni fogok.

Gr. Wassné ő nagysága is indul e napokban Trestíára. Boronkainé is itt vala 's tegnap hirtelen visszatért.²⁾ Itt minden halgatásban van, ő Herczegsége³⁾ váratik vissza a jövő hónapban. Én is menyek talán Borszékbe.

¹⁾ Frimont Gyulay Grófné még ekkor Stiriában volt.

²⁾ Sz. Wass Klára grófnő, gr. Wass György testvérnéje, első férje Bárcey volt. Kassán, utóbb Debreczenben s végül megint Kassán lakott. Lelkes, áldozatkész honleány volt.

³⁾ Estei Ferdinánd főherczeg.

Addig is mig Nagyságodat személyesen tisztelhetem, minden tisztelettel maradtam

Nagyságodnak
Kolozsvár, 1836, Jun. 19-kén

alázatos szolgája
Farkas Sándor.

XXVII.

Kolozsvár, 1836, aug. 28-kán.

Tisztelt Nagyságos Asszonyom!

A Nagysád által reám bizottakban lehető eljárás nem hogy terheltésemre lenne, sőt igen örvendek, hogy Nagyságod bizadalmaival megtisztelt.

Gróf Lajos épen itt vagyok, 's ide zárva küldöm levelét.⁴⁾

Mi itt a városban igen rossz állapotban vagyunk, valának napok, midőn napjában ötven hatvan halottat vivének el ablakaim alatt. Szomszédunkban is elhala báró Jósika Pepi⁵⁾ és ma Protomedicus Ferenczi. Ugy látszik, hogy most olly nagy számmal nem halnak ugyan, hanem mégis elég áldozat napjában 30—40 személy. Az országban szinte mindenütt kiütött a nyavalya, Szebenben rettenetesen dühösködik. Házunknál elébb az én legényem esett belé, de őtet megmenté egy szerencsés érvágás, most Simonné van igen rosszúl; ritka ház, mely ki nem adta adóját. Ha kerülhetik Nagyságotok, egy két hónapig erre ne jőjjenek. El is futottak innen majd mind az uraságok.

Gróf Bethlen Ádám és a Grófné (előbbi anya) szívesen köszöntik Nagyságodat. Gróf Wassnétól is nem rég vettem levelet, jól vannak.

Ha a paczali borok iránt addig is boldogulhatunk, mig Nagysád további rendeletét vennők, tudositani fogom Nagyságodat, ha én is el nem hullok.

Addig is pedig alázatos tisztelettel maradtam
Nagyságodnak

alázatos szolgája
Farkas Sándor.

XXVIII.

Tisztelt Nagyságos Asszonyom!

Az indigenatus megnyerésére a következők szükségesek:
1-ben. A kérelmesnek hites oklevéllel bé kell bizonyítani azt,

⁴⁾ Gr. Gyulay Lajos.

⁵⁾ Báró Jósika János szép és szépműveltségű leánya, kiről Kazinczi Ferencz „Erdélyi Leveli”-ben megemlékezik.

hogy a mely országból származását vette, ottan elei már nemesi rangban voltak.

2-or. Hogy a hazának, hol indigenatust akar nyerni, polgári vagy katonai pályán szolgálatoakat tett.

3-or. Hogy önön szerzeménye vagy nemes magyar leánynyal kötött házasaága által a hazában birtoka van.

4-er. Szükség, hogy azon Vármegye, hol birtoka van, követei által ajánlja az ország gyűlésének a hazafiúsítás megnyerése végett.

5-er. Ajánlani kell magát, hogy a haza törvényeit hiven megtartja.

A mi az 1-ső és 2-ik pont alatt megkivántató okleveleket illeti, azok ha már kéznél vagynak, nem szükség eredetiben beadni a kérelem mellett, hanem másolatban is beadhatók, ha két vármegye tiszttje⁶⁾ vagy assessora hitelesíti. A harmadik pont alatti tárgy, közönségesen tudva való dolog lévén, hogy kapitány Frimontnak Nagyságod után birtokai vagynak, erre nem szükség oklevelet szerezni, csak a kérelemlevélben kell előszámlálni a birtokok hol létét. A negyedik pontra nézve, a belső szolnok vármegyei tisztséget kellene megkérni, hogy a közelebbi gyűlés utján követeinek adjon potló utasítást kapitány Frimont ajánltatása iránt. Vagy Kolozsvármegye is megteheti.

Ha a fennirt oklevelek meglesznek, én a kérelmet megirhatom, ha nincs más olyan ismerőse Nagysádnak, ki nálamnál foganatosabban megirja. A kapitány úr önálírása jó, ha meg lehetne, de a nélkül is elmehet, ha valamelyik Procurator aláírja. Szükséges a kérelmet az országos elnök Nopcsa ő excellentiájának beadni, mellyet gróf Lajos megtehet. Az ily kérelmek legutóljára szoktak elővételni; a mint értettem, még több lesz ilyen. De minden esetre jó leszen, ha egy hónap vagy hat hét alatt beadathatik a kérelem. Ha most hamar egybeszerezni nem lehet az okleveleket, én Junius végeig Kolozsvárt leszek, 's gondolatom szerint, akkorig is elég jókor leszen. Ha azután jőnének az oklevelek, legjobbnak tartanám gróf Lajos kezéhez küldeni, ki az ottani körülmények szerint, több ügyes ember lévén ottan, a kérelmet feltételheti 's az elnöknek beadhatja.

Méltóztasson tehát Nagysád mindenek előtt ezen oklevelek egybeszerzéséről gondoskodni 's Szolnok vármegyének is, ottani biztosa által, a követeknek adandó utasítás végett, kérelmet adatni bé.

Gondolom, hogy a jövő héten személyesen tisztelhetem Nagyságodat, mikor a még szükséges lépések iránt értekeznünk lehet. Ha csak pusztá kérelmet adnánk bé az országgyűléshez, úgy sincs kétségem, hogy az ajánlást meg ne tegyék, de az udvar előtt biztosabb, ha oklevelekkel leszen támogatva a kérelem.

Addig is magamat Nagyságodnak ajánlva, alázatos tisztelettel maradtam

Nagyságodnak

alázatos szolgálja

Farkas Sándor.

Felixbányán, ⁷⁾ 1837 maj. 31-kén.

⁶⁾ Ill. ha a megye két tiszttje stb.

⁷⁾ Biharmegyében Nagy-Várad mellett.

XXIX.

Tisztelt Nagyságos Asszonyom!

A gyorsszekér által vévén a Frimont János nemességéről szóló oklevelet, a kérelmet az országgyűléséhez elkészítettem 's már el is küldöttem gróf Lajoshoz, azon kérelemmel, hogy azt ahhoz értő-
kel közölje 's ha még valami hozzátenni való, vagy módosítandó lenne benne, irassa ujra 's az elnök ő Excellentiájának adja bé. Az ily kérelmeket csak az országgyűlése vége felé veszik elé; reményem van, hogy semmi akadály nem foroghat fel, miért kapitány Frimont Pétert ő felségének ne ajánlanák. Szükséges lenne még, hogy valamelyik vármegye követei is, hol Nagyságtoknak birtoka van, ajánlanák, de ez iránt a követeknek csak Markalis székről lehet utasítást adni, az pedig most seholt nem tartatik. Ha időközben Kolozsvármegyében tartatni fog, azonnal beadom a kérelmet ide is; ha Szolnokban tartatnék közelebről, oda is méltóztasson Nagyságod rendelését megtenni.

Hazajöve telemmel gróf Wassné ő Nagyságát frisen találtam, de Gizellát^s) szenvedőleg, nem fekvő beteg ugyan, hanem valami lopó hidege leszen, melly senyveszti. A napokban menni fog gróf Bethlen Ádámné ő Nagyságával a mehadiai főrdőre. A grófné is indul néhány nap alatt Tresztiára. Én azt vélem, hogy comtesse Gizella betegsége az igen hirtelen növéstől van.

Gróf Lajos (Gyulay) szépen viseli magát Szebenben. Ottan sok factio uralkodik, a mint mondják. A választások folynak, de csudálatosan ütnek ki. Most namar még nem leszen vége az országgyűlésnek. — Báró Bánffy Miklos Fejér-vármegyei Administrator lett.

A váradi főrdő nekem még eddig haszonnal mutatkozott, ha egészen meggyógyulok, jövendőben csupa háládatosságból megint meglátogatom.

Augustusan túl alkalmasint állandólag Kolozsvárt maradok, ha Nagyságodnak itten bármi rendelője leszen, azt örömemnek tartom teljesíteni. Mély tisztelettel maradtam

Nagyságodnak

Kolozsvárt 1837, jun. 29-kén

alázatos szolgálja
Farkas Sándor.

XXX.

Tisztelt Nagyságos Asszonyom!

A Nagyságod három rendbeli becses leveleire most van szerencsém felelhetni,

— — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —

^s) Wass Gizella grófnő, megh. 1838-ban.

Közelebbről megint sürgettem gróf Lajosnál a kapitány Frimont indigenatusa el nem felejtését, de illy tárgy még egy sem vétetett elé, pedig a diaeta múlhatatlanul bezáratik ezen hónap 21-kén. Aprilis 2-kán indul vissza ide a Gubernium, menek haza a követek is, keveset végezve; jön a főherczeg is ide itt általmenőleg.

— — — — —

A fársáng itten rendkívül vigan folyt. Gróf Bethlen Ádámné és gróf Wassné ő nagyságok frisen vannak. Gizella fennjárogat, de még nem épülte ki magát.

Mihelyt a Nagysád megbizásaiban valamit sikerrel igazithatok — — — — —, azonnal mindenről bővebben tudósítom — — — — —

Mély tisztelettel maradtam

Nagyságodnak

Kolozsvár, 1838, febr. 10-kén

alázatos szolgája
Farkas Sándor.

XXXI.

Tisztelt Nagyságos Asszonyom!

Múlt levelemben volt szerencsém megirni Nagyságodnak, hogy a kapitány úr hazafuítása iránt a kérelmet elküldöttem Szebenbe gróf Lajoshoz, olly hozzáadással, hogy azt előre más ahoz értőkkel is közölvén, ha jónak találják, az elnök ő Excellentiájának adja bé. — A Nagyságod második levelében foglalt adatok és felvilágosítások a kérelemlevélben alkalmasint mind fel vannak téve, azon különbséggel, hogy a diploma szerint, mellet II. József adott Frimont Jánosnak, a Frimont familia Luxemburgból eredettnek lenni iratik, a kapitány úr czédulájában pedig, Thelungból Franciaországból eredettnek írja magát. Mindenesetre jobbnak találom a diploma kitételei mellett maradni. Gróf Lajost is megkértem, hogy a dolog mikénti következményéről Nagyságodat tudósítsa. Költségre most semmit ne küldjön Nagyságod, mivel én még semmit se költettem e dologban.

Gizella most is elébbi állapotjában van, fennjár, de hervadozólag, én reméllem, hogy a levegő változtatás minden bajtelfog osztlatni.

A Bihari restauráció iránt irtakot alázatosan köszönöm Nagyságodnak. Ott létemben sokban fogadtam volna, hogy Frater nyeri el az alispánságot, de sokszor váratlanul üt ki a választás.

A grófné is készülöben van. — Itt semmi ujságunk nincs a Szebeni hireken kívül. Az országgyűlésnek nem egy hamar lesz vége. Szives tisztelettel ajánlva magamot maradtam

Nagyságodnak

Kolozsvárt, jul. 2-kán 1837

alázatos szolgája
Farkas Sándor.

Közli: gr. Kuun Géza.